

Nutarimas netenka galios 2017-06-28:

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [491](#), 2017-06-21, paskelbta TAR 2017-06-27, i. k. 2017-10834

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 31 d. nutarimo Nr. 1528 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą“ pakeitimo

Suvestinė redakcija nuo 2011-04-24 iki 2017-06-27

Nutarimas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [149-5437](#), i. k. 1051100NUTA00001368

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

**DĖL DRAUDĖJŲ PRISKYRIMO NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ
LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS TARIFŲ GRUPĖMS METODIKOS
PATVIRTINIMO**

2005 m. gruodžio 20 d. Nr. 1368
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. [110-3207](#); 2003, Nr. [114-5114](#); 2004, Nr. [171-6311](#); 2008, Nr. [137-5384](#)) 29 straipsniu ir Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo pakeitimo įstatymo (Žin., 2003, Nr. [114-5114](#); 2004, Nr. [171-6311](#)) 2 straipsnio 2 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Preambulės pakeitimai:

Nr. [458](#), 2011-04-20, Žin., 2011, Nr. 48-2306 (2011-04-23), i. k. 1111100NUTA00000458

1. Patvirtinti Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodiką (pridedama).

2. Nustatyti, kad duomenys apie Valstybinės darbo inspekcijos nustatytus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų pažeidimus bei nelaimingų atsitikimų, įvykusių dirbant pavojingus darbus, skaičiaus ir pavojingus darbus dirbančių darbuotojų skaičiaus santykį, reikalingi draudėjų priskyrimui nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms tvirtinti, pradedami rinkti nuo šio nutarimo įsigaliojimo dienos, o taikyti, priskiriant draudėją atitinkamai šios įmokos tarifo grupei, – nuo 2013 m. sausio 1 d.; apie darbo priemonių ir darbo sąlygų atitiktį darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytiems reikalavimams pradedami rinkti nuo 2012 m. sausio 1 d., o taikyti, priskiriant draudėją atitinkamai šios įmokos tarifo grupei, – nuo 2014 m. sausio 1 dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [458](#), 2011-04-20, Žin., 2011, Nr. 48-2306 (2011-04-23), i. k. 1111100NUTA00000458

MINISTRAS PIRMININKAS

ALGIRDAS BRAZAUSKAS

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRĖ

VILIJA BLINKEVIČIŪTĖ

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2005 m. gruodžio 20 d.
nutarimu Nr. 1368
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2011 m. balandžio 20 d.
nutarimo Nr. 458 redakcija)

DRAUDĖJŲ PRISKYRIMO NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE IR PROFESINIŲ LIGŲ SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS TARIFŲ GRUPĖMS METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodika (toliau – Metodika) parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo (Žin., 1999, Nr. [110-3207](#); 2003, Nr. [114-5114](#); 2004, Nr. [171-6311](#); 2008, Nr. [137-5384](#)) 29 straipsniu ir Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos įstatymo (Žin., 2003, Nr. [102-4585](#); 2008, Nr. [137-5385](#)) 6 ir 8 straipsniais.

2. Metodika vadovaujasi Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba – atsižvelgdama į atitinkamų metų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymo nuostatas, ji tvirtina draudėjų priskyrimą atitinkamai nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo (toliau – nelaimingų atsitikimų darbe socialinis draudimas) įmokos tarifų grupei, taip pat Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Fondo valdyba) ir Lietuvos Respublikos valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinė darbo inspekcija).

3. Draudėjai atitinkamai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei priskiriami pagal jų darbuotojų saugos ir sveikatos būklės rodiklius (Metodikos 5 punktas).

4. Metodikoje vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatyme ir Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme (Žin., 2003, Nr. [70-3170](#)).

II. RODIKLIAI, PAGAL KURIUOS DRAUDĖJAI PRISKIRIAMAI ATITINKAMAI NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS TARIFO GRUPEI

5. Draudėjai, privalantys mokėti už savo apdrauosius nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokas, priskiriami atitinkamai draudimo įmokos tarifo grupei pagal jų darbuotojų saugos ir sveikatos būklę apibūdinančius rodiklius:

5.1. darbo priemonių ir darbo sąlygų neatitikimą darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytų reikalavimų;

5.2. Valstybinės darbo inspekcijos nustatytus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų pažeidimus;

5.3. nelaimingų atsitikimų, įvykusių dirbant pavojingus darbus, skaičiaus ir pavojingus darbus dirbančių darbuotojų skaičiaus santykį. Šis santykis nėra skaičiuojamas, jeigu nebus įvykę sunkių ir (ar) mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe, dirbant pavojingus darbus;

5.4. nelaimingų atsitikimų darbe sunkumą (sunkūs ir mirtini) ir dėl sunkių ir mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe nukentėjusių apdraustųjų skaičių:

5.4.1. apdraustųjų, nukentėjusių dėl sunkių nelaimingų atsitikimų darbe, skaičių;

5.4.2. apdraustųjų, nukentėjusių dėl mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe, skaičių;

5.5. apdraustųjų, nukentėjusių dėl ūmių profesinių ligų, skaičių.

6. Priskiriant draudėją atitinkamai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei, Metodikos 5.1–5.3 punktuose nurodyti rodikliai nustatomi ir (ar) apskaičiuojami atsižvelgiant į:

6.1. darbo priemonių ir darbo sąlygų neatitikimą darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytų reikalavimų (Metodikos 5.1 punktas). Neatitikimas vertinamas Metodikos 6.1.1 ir 6.1.2 punktuose nurodytais santykiais, kurie skaičiuojami remiantis Valstybinei darbo inspekcijai pagal Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 39 straipsnio 5 dalį darbdavių teikiamais duomenimis:

6.1.1. darbuotojų, faktiškai dirbusių darbo sąlygomis, neatitinkančiomis darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytų reikalavimų, kai darbuotoją veikė bent vienas kenksmingas ar pavojingas darbo veiksnys, vidutinio skaičiaus santykį su vidutiniu įmonės, įstaigos ar organizacijos (toliau – įmonė) darbuotojų skaičiumi;

6.1.2. draudėjo (darbdavio) naudojamų darbo priemonių, neatitinkančių darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų reikalavimų, skaičiaus santykį su to draudėjo (darbdavio) naudojamų darbo priemonių skaičiumi;

6.2. Valstybinės darbo inspekcijos nustatytus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų pažeidimus (Metodikos 5.2 punktas);

6.3. nelaimingų atsitikimų darbe, įvykusių dirbant pavojingus darbus, skaičiaus ir pavojingus darbus dirbančių darbuotojų skaičiaus santykį (Metodikos 5.3 punktas) – kaip įmonėje sunkaus ar (ir) mirtino nelaimingo atsitikimo darbe, įvykusio dirbant pavojingą darbą ir pripažinto draudiminiu įvykiu, metu nukentėjusių darbuotojų skaičiaus ir tuo metu pavojingus darbus dirbančių darbuotojų skaičiaus santykį.

7. Nustatant Metodikos 5 punkte nurodytus rodiklius, naudojamosi Fondo valdybos duomenimis ir Valstybinės darbo inspekcijos pateikta informacija.

Valstybinė darbo inspekcija Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nustatyta tvarka kasmet iki einamųjų metų lapkričio 1 d. pateikia Fondo valdybai informaciją apie Metodikos 5.1–5.3 punktuose nurodytus rodiklius. Metodikos 5.1 ir 5.3 punktuose nurodytus rodiklius Valstybinė darbo inspekcija nustato ir (ar) apskaičiuoja pagal paskutinių praeitų metų, buvusių iki einamųjų metų, kuriais šie rodikliai teikiami Fondo valdybai, duomenis. Metodikos 5.2 punkte nurodytą rodiklį Valstybinė darbo inspekcija teikia už paskutinių 12 kalendorinių mėnesių, buvusių iki einamųjų metų lapkričio 1 d., laikotarpį.

Priskiriant draudėją atitinkamai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei, Metodikos 5.4–5.5 punktuose nurodyti rodikliai nustatomi pagal paskutinių 3 kalendorinių metų duomenis, neįskaitant paskutinių metų, buvusių prieš tuos metus, kuriems Lietuvos Respublikos Seimas tvirtina Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymą (toliau – paskutiniai 3 kalendoriniai metai). Nustatant Metodikos 5.3–5.5 punktuose nurodytus rodiklius, atsižvelgiama tik į tuos nelaimingus atsitikimus darbe ir ūmias profesines ligas, kurie buvo pripažinti draudiminiais įvykiais.

Lengvi nelaimingi atsitikimai darbe, lėtinės profesinės ligos, nelaimingi atsitikimai, įvykę pakeliui į darbą ar iš darbo, nelaimingi atsitikimai darbe, įvykę dėl trečiųjų asmenų kaltės, taip pat Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo 46 straipsnio 2 dalyje numatytais atvejais, neturi įtakos Metodikos 5.3–5.5 punktuose nurodytiems rodikliams.

Nelaimingi atsitikimai darbe ir ūmios profesinės ligos pripažįstami draudiminiais įvykiais Lietuvos Respublikos nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymo 6 straipsnio bei Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo išmokų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 22 d. nutarimu Nr. 309 (Žin., 2004, Nr. [44-1448](#)), nustatyta tvarka.

III. DRAUDĖJŲ PRISKYRIMAS KONKREČIAI NELAIMINGŲ ATSTITIKIMŲ DARBE SOCIALINIO DRAUDIMO ĮMOKOS TARIFO GRUPEI

8. Draudėjai atitinkamai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei priskiriami taip:

8.1. draudėjai, kurių apdraustieji per paskutinius 3 kalendorinius metus nenukentėjo dėl sunkių ir (ar) mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe ar ūmių profesinių ligų, priskiriami pirmajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei;

8.2. draudėjai, kurių apdraustieji nukentėjo dėl sunkių ir (ar) mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe ar ūmių profesinių ligų, pagal Metodikos 9 punkte nurodytą skaičiavimo tvarką priskiriami antrajai ar trečiajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei;

8.3. draudėjai, kurie pagal Metodikos 8.1 ir 8.2 punktus galėtų būti priskirti pirmajai, antrajai ar trečiajai nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifo grupei, tačiau Valstybinei darbo inspekcijai pateikus informaciją apie šių draudėjų darbo priemonių, darbo sąlygų neatitikimą darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų nustatytą reikalavimų arba nustatytus darbuotojų saugos ir sveikatos teisės aktų pažeidimus, priskiriami atitinkamai aukštesnei – antrajai, trečiajai ar ketvirtajai – nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei.

9. Metodikos 8.2 punkte nurodyti draudėjai priskiriami antrajai ar trečiajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei taip:

9.1. pagal asmenų, nukentėjusių dėl sunkių, mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe ar ūmių profesinių ligų, per paskutinius 3 kalendorinius metus pripažintų draudiminiais įvykiais, skaičių apskaičiuojamas kiekvieno draudėjo (i) rizikingumo balas B_i . Skaičiuojant draudėjo rizikingumo balą, asmenų, nukentėjusių dėl mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe, skaičius dauginamas iš 5. Taip pat vertinamas sunkių, mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe ir ūmių profesinių ligų senumas – paskutinių vertinamų kalendorinių metų įvykiai įvertinami visu dydžiu, o ankstesnių metų reikšmės atitinkamai sumažinamos, dauginant atitinkamai iš dydžių – 0,75 ir 0,5:

$$B_i = (S_{t-1} + 5 * M_{t-1}) + 0,75 * (S_{t-2} + 5 * M_{t-2}) + 0,5 * (S_{t-3} + 5 * M_{t-3}), \text{ kur:}$$

S_{t-1} , S_{t-2} , S_{t-3} – nukentėjusių dėl sunkių nelaimingų atsitikimų darbe ir ūmių profesinių ligų, pripažintų draudiminiais įvykiais, asmenų skaičius atitinkamais kalendoriniais metais;

M_{t-1} , M_{t-2} , M_{t-3} – nukentėjusių dėl mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe, pripažintų draudiminiais įvykiais, asmenų skaičius atitinkamais kalendoriniais metais;

9.2. siekiant palyginti draudėjų rodiklius, apskaičiuojamas draudėjo rizikingumo koeficientas K_i , rodantis kiekvieno draudėjo rizikingumo balų skaičių, įvertinus nelaimingų atsitikimų darbe, įvykusių dirbant pavojingus darbus, skaičiaus ir pavojingus darbus dirbančių darbuotojų skaičiaus santykį, tenkantį 100 apdraustųjų:

$$K_i = (B_i + (B_i * P_{t-1}) / (D_{t-1} + D_{t-2} + D_{t-3}) / 3) * 100, \text{ kur:}$$

D_{t-1} , D_{t-2} , D_{t-3} – draudėjo vidutinis apdraustųjų skaičius per atitinkamus kalendorinius metus;

P_{t-1} – nukentėjusiųjų dirbant pavojingus darbus skaičiaus ir pavojingus darbus dirbančių darbuotojų skaičiaus santykis;

9.3. pagal draudėjų rizikingumo koeficientų K_i reikšmių, apskaičiuotų vadovaujantis Metodikos 9.2 punktu, medianą draudėjai dalijami į dvi grupes:

9.3.1. draudėjai, kurių rizikingumo koeficiento K_i reikšmė yra didesnė už medianą, priskiriami trečiajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei;

9.3.2. draudėjai, kurių rizikingumo koeficiento K_i reikšmė yra mažesnė už medianą, priskiriami antrajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Pasiūlymus dėl draudėjų priskyrimo atitinkamai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybai teikia Fondo valdyba.

11. Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymą, Fondo valdyba pagal Metodiką apskaičiuoja draudėjų rizikingumo koeficientus, nustato draudėjus, priskiriamus antrajai, trečiajai ir ketvirtajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupėms, ir ne vėliau kaip per mėnesį nuo Įstatymo paskelbimo pateikia šių draudėjų sąrašus tvirtinti Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybai. Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos sprendimas dėl draudėjų priskyrimo antrajai, trečiajai ir ketvirtajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupėms skelbiamas teisės aktų nustatyta tvarka leidinyje „Valstybės žinios“.

12. Draudėjai, kurių Valstybinio socialinio draudimo fondo taryba nepriskiria antrajai, trečiajai ar ketvirtajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei, laikomi priskirtais pirmajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei, išskyrus Metodikos 13–15 punktuose numatytus atvejus.

13. Jeigu draudėjai, kuriems nustatytas skirtingas nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifas, vėliau reorganizuojami sujungimo būdu, nuo naujo draudėjo įregistravimo teisės aktų nustatyta tvarka iki kalendorinių metų pabaigos šis draudėjas moka nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmoką pagal tarifą, nustatytą tam draudėjui, kurio po reorganizavimo likusių dirbti apdraustųjų skaičius didesnis. Kitiems kalendoriniams metams šio draudėjo rodikliai (Metodikos 5 punktas) nustatomi Metodikos 16 punkte numatyta tvarka.

14. Jeigu draudėjas reorganizuojamas prijungimo ar išdalijimo būdu, po jo reorganizavimo nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos iki kalendorinių metų pabaigos mokamos pagal tarifus tų draudėjų, kuriems perėjo ar buvo išdalytos reorganizuoto juridinio asmens teisės ir pareigos.

15. Reorganizuojant draudėją padalijimo būdu, registruoti nauji draudėjai iki kalendorinių metų pabaigos nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokas moka pagal tarifą, nustatytą iki draudėjo reorganizavimo. Kitiems kalendoriniams metams šių draudėjų rodikliai (Metodikos 5 punktas) nustatomi Metodikos 16 punkte numatyta tvarka.

16. Priskiriant nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei draudėją, kurio veikla trunka mažiau kaip 3 kalendorinius metus, vertinami draudiminiais įvykiais pripažinti sunkūs ar mirtini nelaimingi atsitikimai darbe, įvykę per draudėjo faktiškai vykdytos veiklos laikotarpį. Faktiškai vykdytos veiklos laikotarpis taip pat taikomas nustatant Metodikos 5.1 ir 5.2 punktuose nurodytus darbuotojų saugos ir sveikatos būklę apibūdinančius rodiklius.

17. Draudėjai, pradedantys veiklą tais kalendoriniais metais, kuriems nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifai draudėjų grupėms jau patvirtinti, einamaisiais ir ateinančiais kalendoriniais metais moka šio draudimo įmoką, nustatytą pirmajai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifo grupei.

18. Metodikos 13 ir 15 punktuose numatytais atvejais Fondo valdyba, gavusi draudėjų pranešimą apie jų reorganizavimą, pateikia Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybai tvirtinti draudėjų priskyrimą atitinkamoms nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms ir šios tarybos priimtą sprendimą teisės aktų nustatyta tvarka skelbia leidinyje „Valstybės žinios“.

19. Jei prasidėjus kalendoriniams metams nėra paskelbtas ir įsigaliojęs Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos nutarimas, kuriuo draudėjai priskiriami atitinkamai nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifų grupei, iki šio nutarimo įsigaliojimo draudėjai įmokas moka pagal prieš tai buvusiems kalendoriniams metams Metodikos 8.1 punkte nurodytiems draudėjams patvirtintą mažiausią nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos tarifą. Po Valstybinio socialinio draudimo fondo tarybos nutarimo paskelbimo ir įsigaliojimo šios įmokos atitinkamai perskaičiuojamos ir į Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetą sumokamas nelaimingų atsitikimų darbe socialinio draudimo įmokos sumų, mokėtų ir mokėtinų einamaisiais kalendoriniais metais, skirtumas arba draudėjams gražinama dėl tarifo pasikeitimo permokėta suma.

Priedo pakeitimai:

Nr. [458](#), 2011-04-20, *Žin.*, 2011, Nr. 48-2306 (2011-04-23), i. k. 1111100NUTA00000458

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos Vyriausybė, Nutarimas

Nr. [458](#), 2011-04-20, *Žin.*, 2011, Nr. 48-2306 (2011-04-23), i. k. 1111100NUTA00000458

Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gruodžio 20 d. nutarimo Nr. 1368 "Dėl Draudėjų priskyrimo nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įmokos tarifų grupėms metodikos patvirtinimo" pakeitimo